

NAVAZUJÍCÍ STUDIUM

Předmět : ČINNOST VEŘEJNÉ SPRÁVY

březen 2015

© petr průcha,

Osnova

- *Dozorová pravomoc veřejné správy. Kontrola.*
- *Sankční pravomoc veřejné správy. Správní trestání.*
- *Participace občanů na správě. Transparentnost správy.*
- *Ochrana stanovených druhů informací ve veřejné správě. Ochrana osobních údajů.*

I. DOZOROVÁ PRAVOMOC VEŘEJNÉ SPRÁVY. STÁTNÍ KONTROLA

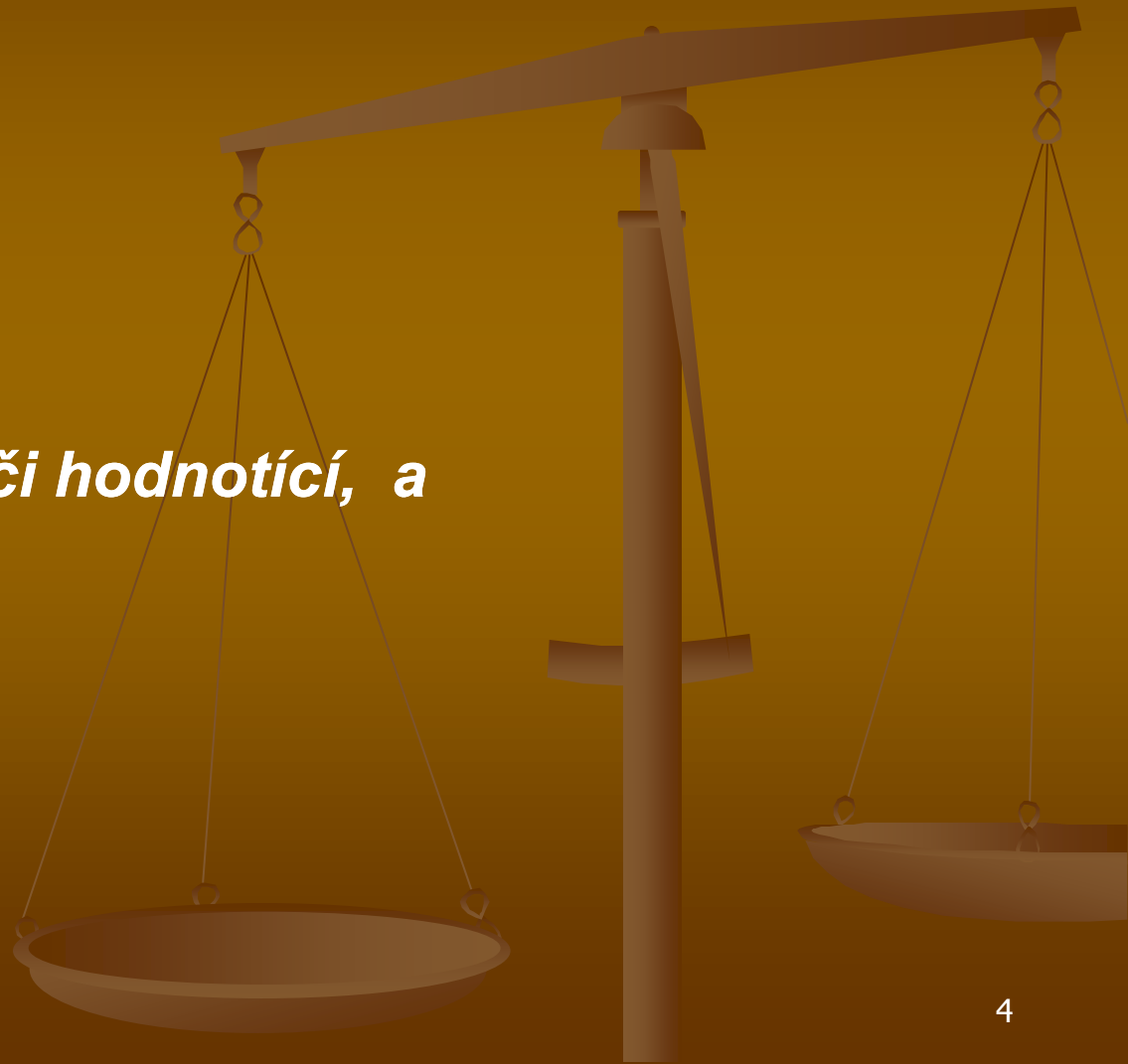
***Dozor a kontrola jsou u veřejné správy jejím
pojmovým znakem.***

Patří k tzv. zárukám zákonnosti ve veřejné správě.

- ***dozor – kontrola v širším smyslu***
- ***kontrola – kontrola v užším smyslu***

FUNKCE DOZORU A KONTROLY

- *poznávací*
- *zjišťovací,*
- *porovnávací či hodnotící, a*
- *nápravná*

ZAMĚŘENÍ DOZORU A KONTROLY

■ *zákonnost*

- *kompetenční*
- *hmotně-právní*
- *procesně-právní*

■ *vady řízení*

- *spravedlivý proces*
- *včasnost (odpovědnost za škodu)*

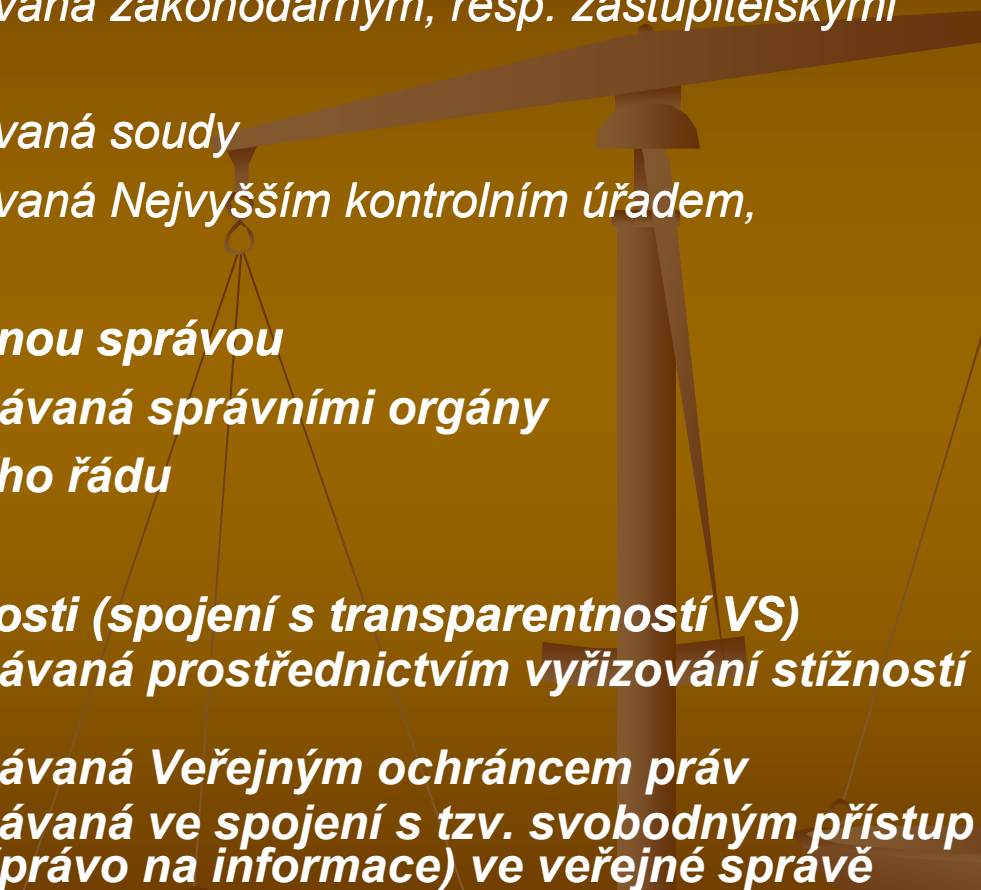
■ *hospodárnost, účelnost, rychlost*

DIFERENCIACE (SYSTÉM) DOZORU

- **státní dozor nad veřejnoprávními korporacemi**
- **tzv. správní, resp. administrativní dozor (vnější dozorčí činnost – vůči extraenům)**
- **tzv. vnitřní dozorčí činnost**
 - **mezi stupni**
 - **meziresortní (všeobecná, specializovaná)**
 - **resortní (specializovaná)**
 - **v rámci stupně**

System kontroly veřejné správy

- **kontrola veřejné správy tzv. zvenčí**
 - kontrola vykonávaná zákonodárným, resp. zastupitelskými orgány,
 - kontrola vykonávaná soudy
 - kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem,
 - **kontrola vykonávaná veřejnou správou**
 - kontrola vykonávaná správními orgány podle kontrolního řádu
 - **kontrola z iniciativy veřejnosti (spojení s transparentností VS)**
 - kontrola vykonávaná prostřednictvím vyřizování stížností a peticí
 - kontrola vykonávaná Veřejným ochráncem práv
 - kontrola vykonávaná ve spojení s tzv. svobodným přístupem k informacím (právo na informace) ve veřejné správě
-

Tzv. kontrolní řád

- ***osoby pověřené výkonem kontrolní činnosti***
- ***vyloučení kontrolních pracovníků***
- ***oprávnění kontrolních pracovníků***
- ***povinnosti kontrolních pracovníků***
- ***protokol***
- ***řízení o námitkách***

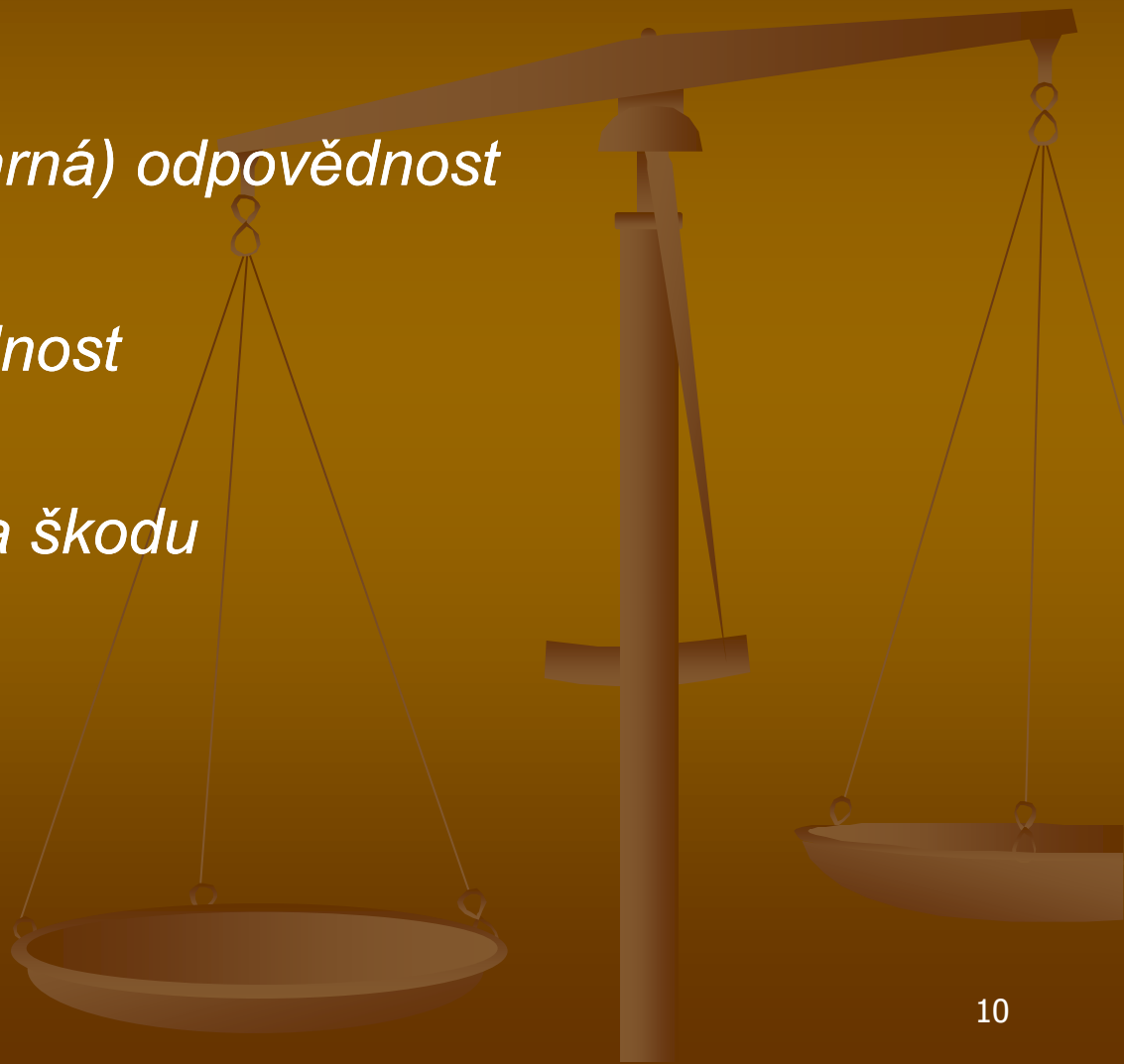
II. SANKČNÍ PRAVOMOC VEŘEJNÉ SPRÁVY, SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ

- ***odpovědnost vykonavatelů veřejné správy***
- ***odpovědnost adresátů veřejné správy***

Odpovědnost vykonavatelů veřejné správy

- disciplinární (kárná) odpovědnost*
- trestní odpovědnost*
- odpovědnost za škodu*

Odpovědnost adresátů veřejné správy

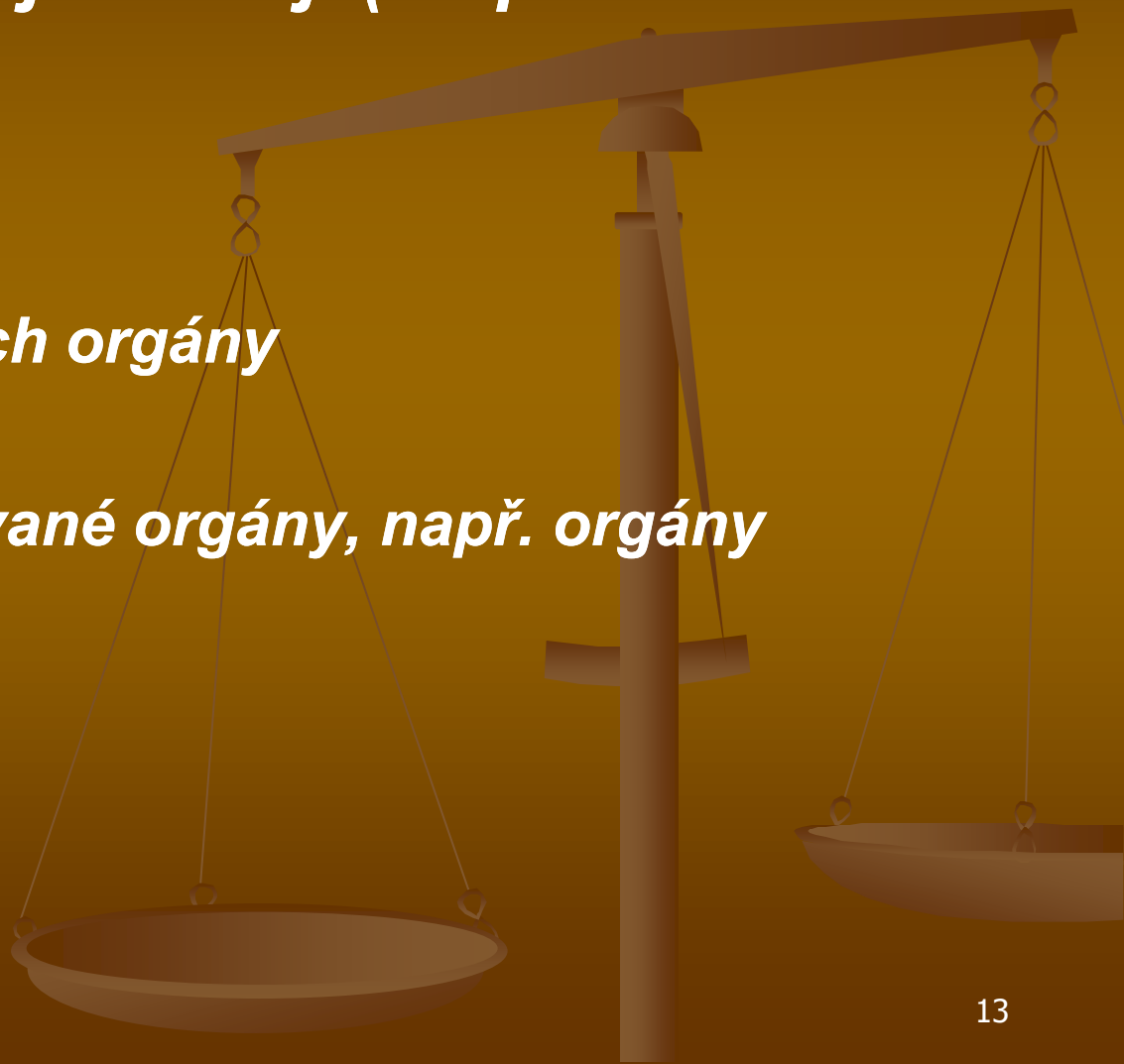
- *správně právní odpovědnost za přestupky,*
- *správně právní odpovědnost za tzv. jiné správní delikty:*
 - *správně právní odpovědnost za disciplinární delikty,*
 - *správně právní odpovědnost za tzv. pořádkové delikty,*
 - *správně právní odpovědnost za tzv. jiné správní delikty fyzických osob,*
 - *správně právní odpovědnost za delikty právnických osob.*

Správně právní odpovědnost za přestupky

- výchozí úpravou zákon o přestupcích (zák. č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- *přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*

Přestupky projednávají (resp. vyřizují)

- ***obce a jejich orgány***
- ***specializované orgány, např. orgány
Policie ČR***

Zahájení a průběh řízení o přestupcích

- je ovládáno převážně **zásadou oficiality**, což znamená, že se řízení o přestupcích zahajuje a přestupky se projednávají z úřední povinnosti
- pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen **na návrh** (např. urážka na cti)

Zánik odpovědnosti za přeštupek

- *odpovědnost za přeštupek podle platné právní úpravy zaniká a přeštupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání **jeden rok***
- *do běhu této jednoroční lhůty se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu*

III. PARTICIPACE OBČANŮ NA VEŘEJNÉ SPRÁVĚ. TRANSPARENTNOST SPRÁVY

- **Účast občanů na veřejné správě (převážně ve spojení se samostatnou působností na úrovni místní správy)**
 - **účast ve volbách do zastupitelstva**
 - **účast v územním (místním či krajském) referendu**
 - **výkon funkce člena zastupitelstva**
 - **účast na zasedání zastupitelstva**
 - **členství ve výboru, komisi či zvláštním orgánu**

Transparentnost správy

■ *ve spojení*

- *s kontrolou vykonávanou prostřednictvím vyřizování stížností a peticí*
- *s kontrolou prostřednictvím Veřejného ochránce práv*
- *s realizací práv na informace ve veřejné správě*

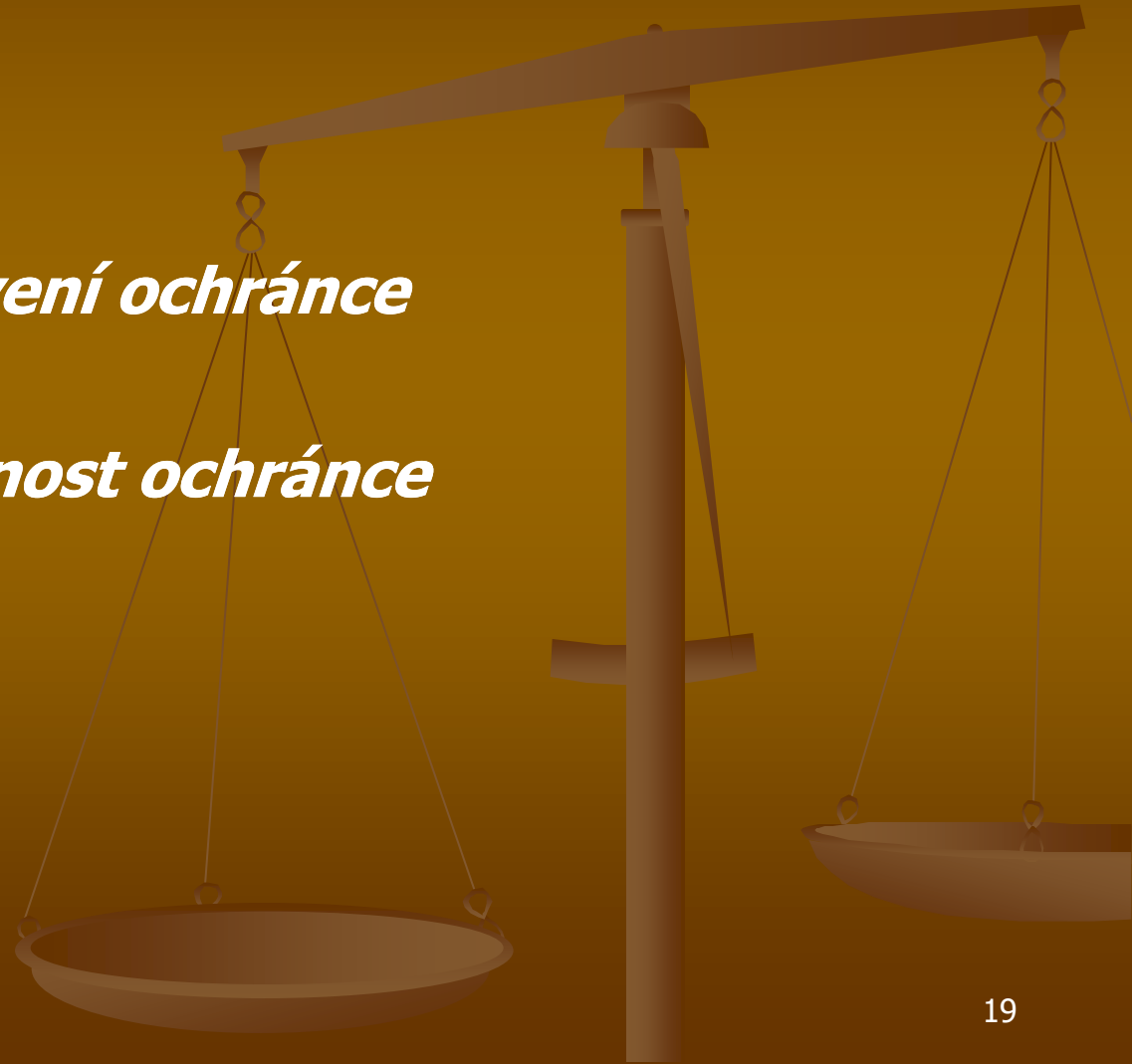
KONTROLA VYKONÁVANÁ PROSTŘEDNICTVÍM VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ A PETICÍ

(zák.č. 500/2004 Sb., zák.č. 85/1990 Sb.)

- ***stížnosti - individuální podání***
- ***petice - občan sám, nebo společně s jinými, se může obracet na státní orgány ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu, které patří do působnosti těchto orgánů***

**VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV (zák.č. 349/1999 Sb.)
hovorové označení „OMBUDSMAN“**

- ***postavení ochránce***
- ***působnost ochránce***

Vyřizování podnětů

- na základě podnětu fyzické nebo právnické osoby (dále jen "podnět") jemu adresovaného*
- na základě podnětu adresovaného poslanci nebo senátorovi, který jej ochránci postoupil*
- na základě podnětu adresovaného některé z komor Parlamentu, která jej ochránci postoupila, anebo*
- z vlastní iniciativy*

Ochránce může navrhnout zejména tato opatření k nápravě

- *zahájení řízení o přezkoumání rozhodnutí, úkonu nebo postupu úřadu, lze-li je zahájit z úřední moci*
- *provedení úkonů k odstranění nečinnosti*
- *zahájení disciplinárního nebo obdobného řízení*
- *zahájení stíhání pro trestný čin, přešupek nebo jiný správní delikt*
- *poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody*

PRÁVO NA INFORMACE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

- ***poskytování informací***
 - *zveřejňováním*
 - *na žádost*
- ***obrana při neposkytnutí informace***

IV. OCHRANA STANOVENÝCH DRUHŮ INFORMACÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ, OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

■ Ochrana utajovaných informací

- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

■ Utajovaná informace se klasifikuje stupněm utajení

- Přísně tajné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky,
- Tajné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky,
- Důvěrné, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky,
- Vyhrazené, jestliže její vyzrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

- **odpovědnou osobou**

- ***u ministerstva ministr,***
- ***u jiného ústředního správního úřadu ten, kdo stojí v jeho čele,***
- ***u kraje ředitel krajského úřadu,***
- ***u hlavního města Prahy ředitel Magistrátu hlavního města Prahy,***
- ***u městské části hlavního města Prahy tajemník úřadu městské části, a není-li jej, starosta městské části,***
- ***u statutárního města tajemník magistrátu,***
- ***u dalších měst a obcí tajemník jejich úřadu, a není-li jej, starosta,***
- ***u organizační složky územního samosprávného celku ten, kdo je odpovědnou osobou u územního samosprávného celku vykonávajícího funkci jejího zřizovatele,***

Ochrana osobních údajů

- **zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů**
 - **osobním údajem** - jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,
 - **citlivým údajem** - osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů,

- **Úřad pro ochranu osobních údajů**

- **nezávislý orgán s postavením ÚSÚ**

- **kontrolní činnost**

- **opatření k nápravě**

- **poskytování konzultací**

SHRNUTÍ, ZÁVĚR